

INFORMACIJA

o nastavku realizacije Programa „Stop sivoj ekonomiji“ u 2019. godini

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, je u okviru prvog prioriteta – povećanje zaposlenosti i smanjenje nezaposlenosti – definisala, između ostalog, i cilj: povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja, sa posebnim naglaskom na uključivanje mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica na tržište rada. Sa druge strane, smjernice Evropske komisije, kada je u pitanju tržište rada, naglašavaju potrebu poboljšanja pokrivenosti i efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja posebno za žene, mlade i dugoročno nezaposlena lica. Za ostvarivanje ovog cilja, godišnjim akcionim planovima zapošljavanja predviđaju se aktivnosti usmjerenе na povećanje zapošljivosti i zaposlenosti mladih, kao jedne od targetiranih grupa nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje, dok se Programom rada Zavoda konkretnizuju ove aktivnosti.

Akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu i Programom rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za tekuću godinu, predviđena je realizacija programa usmjerenih na povećanje zapošljivosti i zaposlenosti mladih kao jedne od targentiranih grupa nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda.

Problem nezaposlenosti mladih je jedan od dominantnih problema ukupne nezaposlenosti u Crnoj Gori. Učešće mladih do 30 godina života u registrovanoj nezaposlenosti iznosi oko 20 %. Stopu opšte nezaposlenosti, koja je strukturnog karaktera, prati relativno visoka stopa nezaposlenosti visokoobrazovanog kadra, koja po svojim socijalnim karakteristikama ima negativne implikacije na ukupan društveno-ekonomski sistem. U evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nalazi se 38.342 nezaposlenih lica, od kojih su 4.946 lica sa stečenim visokim obrazovanjem. Mlada nezaposlena lica sa stečenim visokim obrazovanjem sa 42,3%, učestvuju u ukupnom broju nezaposlenih visokoobrazovanih lica, od kojih sa 12 % učestvuju lica sa radnim iskustvom od najmanje devet mjeseci.

Aktivnosti na suzbijanju neformalne ekonomije i neformalnog rada na tržištu rada su aktivnosti koje se u kontinuitetu sprovode od strane Uprave za inspekcijske poslove, Poreske uprava, Uprava policije i Uprava carina. Međutim, obavljanje ovih aktivnosti, posebno u vrijeme sezone, je otežano zbog nedovoljnih kadrovskih kapaciteta nadležnih službi, tako da se moraju uložiti dodatni napor, angažovati dodatna radna snaga, kako bi se smanjile neregularnosti i ostvario veći priliv sredstava.

Stoga je kreiran Program “Stop sivoj ekonomiji” koji se sprovedio u prethodne tri godine za 425 učesnika učesnika (100 učesnika programa u 2016. godini, 145 u 2017. godini i 180 u 2018. godini) u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom finansija – Poreskom upravom, Ministarstvom unutrašnjih poslova – Upravom policije i Ministarstvom ekonomije -Upravom za inspekcijske poslove. Program ima za cilj uključivanje mladih u tržište rada i sprečavanja njihovog ulaska u dugoročnu nezaposlenost sa jedne strane, i njihovo radno angažovanje i jačanje radnih kapaciteta u realnom okruženju, sa fokusom suzbijanja sive ekonomije, sa druge strane. Vođeni iskustvom u dosadašnjoj realizaciji Programa “Stop sivoj ekonomiji”, cijenimo opravdanim da se i ovoj godini sproveđe program.

Nosilac Programa “Stop sivoj ekonomiji”, u 2019. godini, će biti Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a program će realizovati Zavod za zapošljavanje Crne Gore u saradnji sa Poreskom upravom, Upravom za inspekcijske poslove, Upravom policije i Upravom carina.

I u ovoj godini Program je namijenjen nezaposlenim visokoobrazovanim mladim licima, do 30 godina života, sa radnim iskustvom, u najkraćem trajanju od devet mjeseci. Pored obrazovnih zahtjeva, radnog iskustva i godina života, lične osobine koje nezaposlena lica treba da posjeduju su: odgovornost, sposobnost za timski rad, ambicioznost, inicijativnost i spremnost za permanentno učenje. Takođe, njihovo poznавanje pozitivnih propisa kojima se uređuju pitanja formalnog poslovanja, kao i njihovi stavovi o značaju formalnog poslovanja za društveno - ekonomski razvoj zemlje, čine ih odgovarajućim učesnicima programa, čijom se edukacijom i zapošljavanjem, doprinosi suzbijanju sive ekonomije.

Učesnici programa će biti 190 lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje koja će programske aktivnosti sprovoditi u 2019. godini, u trajanju od osam mjeseci. Programske aktivnosti usmjerene su na osposobljavanje i zapošljavanje mlađih na poslovima pružanja tehničke podrške i pomoći službenim licima Uprave za inspekcijske poslove, Uprave policije, Poreske uprave, a po prvi put i Uprave carina na poslovima suzbijanja sive ekonomije.

Zapošljavanje učesnika u program sproveće se posredstvom agencije za ustupanje zaposlenih. Time se dodatno doprinosi promovisanju fleksigurnosti, odnosno fleksibilnosti, produktivnosti i sigurnosti na tržištu rada zasnovanoj na sigurnosti zaposlenja, a ne radnog mjesta. Primjenom instituta privremenog zapošljavanja posredstvom agencije registrovane za obavljanje ovih poslova, otvara se široka mogućnost uključivanja nezaposlenih lica u aktivne programe tržišta rada, uz nesmetan pristup programima cjeloživotnog učenja, što je u skladu sa drugim prioritetom Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa.

Program će se realizovati na teritoriji Glavnog grada, Prijestonice i svih opština, odnosno lokalnih samouprava u Crnoj Gori.

Ukupni opravdani troškovi za realizaciju programa procijenjeni su na iznos od 844.000,00 €.

Ističemo da su dosadašnji programski partneri u sporovđenju ovog projekta, uputili inicijative za nastavak realizacije projekata i tokom 2019. godine.